

हिमालय इंटरनेशनल स्कूल

कार्य पत्रिका 1 (संस्कृतम्)

कक्षा-VIII

व्याकरणम् ---

प्र.1 अधोलिखितपदेषु सन्धिपदम् सन्धिच्छेदम् वा कुरुत ।(पाठ्य पुस्तिकाधारित)

(i) मानवोऽयम्	(ii) शिक्षामलभ
(iii) कर्तुम् + इच्छति	(iv) संविधानमस्ति
(v) प्रति + एकम्	(vi) पुस्तकमिदम्

प्र 2. अधोदत्तानि उचितं संख्यावाचिपदं संस्कृतेन लिखत

(i) 47	(ii) 66
(iii) 78	(iv) 80
(v) 34	(vi) 50

प्र3 अधोदत्तानि अव्यानि संस्कृतभाषायां लिखत ।

(i) जब तक	(ii) जो, वह
(iii) किसलिए	(iv) व्यर्थ

प्र4. अधोदत्तानि अव्यानि अर्थ हिन्दिभाषायां लिखत ।

(i) मा	(ii) सहसा
(iii) उच्चैः	(iv) यदा-कदा

प्र5. अधोदत्तानि शब्दरूपाणि उचितरूपाणि लिखत।

- (i) " युष्मद् " शब्देषु द्वितीया विभक्ति बहुवचन किम् ?
- (ii) " अस्मद् " शब्देषु चतुर्थी विभक्ति एकवचन किम् ?

- (iii) "मयि" शब्देषु विभक्ति किम्
- (iv) "युष्मद्" शब्देषु तृतीया विभक्ति बहुवचन किम् ?
- (v) "अस्मद्" शब्देषु सप्तमी विभक्ति एकवचन किम् ?
- (vi) "तव" शब्देषु विभक्ति किम्

प्र6. अधोदत्तानि धातुरूपाणि उचितरूपाणि लिखत।

- (i) "वद्" धातु लट् लकार प्रथमः पुरुषः एकवचन किम् ?
- (ii) "पच्" धातु लृट् लकार उत्तमः पुरुषःद्विवचन किम् ?
- (iii) "पच्" धातु लट् लकार उत्तमः पुरुषःद्विवचन किम् ?
- (iv) "वद्" धातु लृट् लकार प्रथमः पुरुषः एकवचन किम् ?
- (v) "अवदत्" धातुरूपेषु पुरुषः किम् ?
- (vi) "पक्ष्यामि" धातुरूपेषु लकार किम् ?

प्र7. अधोदत्तानि वाक्येषु "कर्तृपदम्" "क्रियापदम्" च किम् ?

- (i) शावकः मृत्युम् विन्दति ।
- (ii) प्रजाःसुरक्षिताः प्रसन्नाः च आसन्
- (iii) अनिलः एकः चतुरः बालः अस्ति।
- (iv) हंसः कुत्र पतितः आसीत्?
- (v) तेषां परिवारे सन्ति।
- (vi) सः देवकीम् वसुदेवम् च कारागारे अक्षिपत्।

प्र8. निम्नलिखितशब्देषु प्रकृतिप्रत्ययोः विग्रहं उचितं पदं कुरुत।

- (i) दण्ड् + अनीयर्
- (ii) रम् + अनीयर्
- (iii) पतितव्य
- (iv) चिन्त् + तव्यत्
- (v) क्रीडितुम्
- (vi) चलितुम्

प्र9. निम्नलिखितवाक्यानाम् अनुवादम् संस्कृतभाषायां कुरुत ।

- (i) यह रमेश की पुस्तक है
- (ii) मैं नहीं झुंकूंगा
- (iii) बालक विद्यालय जाता है।
- (iv) राजा से क्षमा माँगता है।

